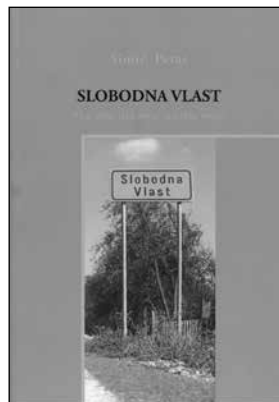

Petar Šimić

Slobodna Vlast – tko smo, što smo, odakle smo?

Vlastita naklada, Osijek, 2016.

U poplavi knjiga tiskanih u vlastitoj nakladi ili pak u vlastitoj nakladi, a pod formalnim patronatom neke od institucija zvučnog naslova, dobili smo još jednu knjigu, ovoga puta o povijesti sela Slobodna Vlast. Autor nije povjesničar, ali ni čovjek čija bi temeljna vokacija ukazivala na to da bi se mogao odvažiti na pisanje jednog tako zahtjevnog štiva kakvo je pisanje povijesti sela, i to sela koje se po prvi puta spominje još krajem srednjega vijeka. Autor knjige koja je predmet našega interesa je Petar Šimić, po struci trgovac, danas u mirovini, iskreni zaljubljenik u svoje rodno selo o kojem, nažalost, sve do danas, nije mogao pročitati niti jedan suvislo napisan rad iz kojeg bi mogao dobiti informacije o tome kada je mjesto nastalo, tko ga je osnovao, tko je u njemu i kako živio. Uvjeren da i većinu njegovih sumješтана interesiraju slična pitanja, odgovore na njih, do kojih je došao usmenom predajom i njemu dostupnom literaturom, stavio je na papir, ukoričio te na taj način svima zainteresiranima za prošlost Slobodne Vlasti ponudio informacije bitne za odgovore na pitanja „tko smo, što smo, odakle smo?”.

Knjiga sadrži 75 stranica velikog formata, nekoliko fotografija, geografskih karata i popriličan broj kaotično raspoređenih informacija koje su, kao što je već spomenuto, ili preuzete iz literature (kada je riječ o starijem razdoblju), ili su pak rezultat vlastitih propitivanja samog autora. Od navedene literature, koja je popisana na neprimjeren način, a k tome još i djelomično netočno, treba spomenuti referentne radove Ive Mažurana, Josipa Bösendorfera, Stjepana Sršana... Autor je u njima pronađene podatke uglavnom mehanički preuzimao, a kada je ponešto pokušao i pojasniti (Šokci, Vlasi...), to baš i nisu bila najsretnija objašnjenja, barem ne gledajući s pozicija dosti-

gnuća suvremene hrvatske historiografije. Naime, za tu i sličnu problematiku mora se nužno poznavati širi povijesni kontekst, a da bi se on poznao pisac ne mora, doduše, nužno biti povjesničar, ali svakako mora poznavati osnovne postulate struke. U knjizi „Slobodna Vlast...” korištenje spomenutih postulata nije primjećeno.

Svakako najinteresantniji dijelovi knjige su oni u kojima se donose demografski pokazatelji o stanovništvu Slobodne Vlasti. Ponajprije brojčano iskazani pokazatelji o kretanju stanovništva od postturskog doba pa sve do najnovijih popisa sastavljenih zaključno s 2015. godinom. Od popisa treba izdvojiti one iz 1900. godine gdje se spominju stanovnici po rednim brojevima kuća, kako sa lijeve, tako i desne strane sela, odnosno oni koji su živjeli u pojedinih sokacima. Takvi popisi doneseni su i za 1930., 1950. i 1992. godinu. Osim popisa stanovništva autor je pokušao ponešto reći i o porijeklu njihovih prezimena (npr. Andrić, Balaković, Božić – sveukupno 43 prezimena), pa čak i lozi pojedinih obitelji.

Osim spomenutog, knjiga donosi i kraće informacije o katoličkoj i pravoslavnoj crkvi, kretanju stanovništva u Velikom i Malom Nabrđu kao i sjećanja na potres 1964. godine. Sve što je napisano napisano je u najboljoj namjeri te je korektno i dobro izbalansirano. To treba spomenuti pogotovo stoga što je Slobodna Vlast selo miješanog, hrvatskog i srpskog stanovništva, a Šimićeva knjiga pisana je tako da, ako neće susjede različite nacionalnosti zbližiti, a mogla bi, sigurno ih neće međusobno udaljiti.

I da rezimiramo: Knjiga Petra Šimića *Slobodna Vlast – tko smo, što smo, odakle smo?* nastala je u autorovo slobodno vrijeme (nakon što je otišao u mirovinu), a njeno pojavljivanje motivirano je prije svega činjenicom što se o selu jako malo zna, kao i strahom da će se sutra o njemu znati još i manje. Upravo da se to ne dogodi autor je oko sebe okupio nekolicinu sumještana, zajedno s njima „pretresao” kolektivno pamćenje na ljude i događaje te, uz njihovu pomoć i pomoć informacija prikupljenih iz različitih publikacija, objavio prvi cjeloviti zapis o Slobodnoj Vlasti. Onima kojima je namijenjena knjiga će svakako biti od velike koristi, ali ne i stručnoj publici. Uostalom, za nju ona nije niti pisana.

Borislav Bijelić